

Рекомендовано до друку

Редакційною радою польсько-українського журналу

*«Nauki Społeczno-Humanistyczne / Соціально-гуманітарні науки /
Social and Human Sciences» (протокол № 3 від 20 серпня 2024 р.)*

*Вченою радою Державної наукової установи «Інститут інформації, безпеки і права
Національної академії правових наук України»
(протокол № 9 від 4 вересня 2024 р.)*

Рецензенти:

Помикало, Войцех, доктор педагогічних наук, професор, головний редактор польсько-українського журналу «Nauki Społeczno-Humanistyczne / Соціально-гуманітарні науки / Social and Human Sciences»;

Кудряченко, Андрій, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України, директор Інституту всесвітньої історії Національної академії наук України;

Куйбіда, Василь, доктор наук з державного управління, професор, президент Всеукраїнської асоціації магістрів державного управління;

Коначук Войцех, доктор юридичних наук, професор Університету імені Марії Кюри-Склодовської.

Авторський колектив:

Анісімович-Шевчук, О. (д.філос.), Аулін, О. (д.філос.), Ауліна, О. (д.філос.), Бебик, В. (д.політ.н.), Бойко, О. (д.філос.), Бедь, В. (д.юр.н.), Васюта, О. (д.філос.), Вихованець, З. (д.філос.), Войтовська, А., Добровольська, Н. (д.психол.н.), Клименко, Ю. (д.пед.н.), Коломієць, О. (д.філос.), Коляда, Н., Коляда, Т. (д.філос.), Кравченко, О. (д.пед.н.), Латигіна, Н. (д.політ.н.), Мякушко, Н. (д.філос.), Пересипкіна, І. (д.філос.), Підвальна, Ю. (д.філос.), Полексіна, В. (д.філос.), Румянцев, О., Саган, О. (д.філос.н.), Салата, Н. (д.філос.), Сіленко, А. (д.пол.н.), Скочко, М. (д.філос.), Теремецький, В. (д.юр.н.), Хайнацький, С., Шаповалова, А. (д.філос.), Шевченко, Ю. (д.філос.), Черненко, О. (д.філос.).

С70 Соціальне суспільство: організація, безпека, публічне управління / за заг. ред. В. Бебика та Н. Мякушко : монографія. — Варшава — Київ: Талком, 2025. — 272 с.

ISBN 978-617-8352-70-7

У монографії аналізуються проблеми теорії і практики соціального суспільства та соціальної держави, соціальної політики та соціального управління, досліджуються соціальні та безпекові моделі сучасного суспільства, питання соціально-психологічного та соціально-біологічного захисту, соціально-філософські та релігійно-конфесійні аспекти сучасного суспільства, особливості соціальної роботи та соціальної підтримки українських громадян в умовах широкомасштабної війни рф проти України.

Наукове видання може бути використана при підготовці докторантів, аспірантів, магістрів з політичних, юридичних, психологічних, соціологічних наук, публічного управління, соціальної роботи, міжнародних відносин та соціальних комунікацій.

УДК 316.3:316

DOI: <https://doi.org/10.36994/978-617-8352-70-7-2025-272>

ISBN 978-617-8352-70-7

© Університет «Україна», 2025

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА (Бebик, Валерій; Мякушко, Надія)	5
I. СОЦІАЛЬНЕ СУСПІЛЬСТВО І СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	8
1.1. Соціальна держава і соціальне суспільство (Бebик, Валерій)	8
1.2. Соціальна політика в сучасних умовах (Сіленко, Алла)	17
1.3. Соціальні технології інформаційно-знаннєвого суспільства (Анісімович-Шевчук, Ольга)	30
II. СОЦІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	47
2.1. Соціальні аспекти глобального розвитку у концепціях західних глобалістів (Пересипкіна, Ірина)	47
2.2. Інтелектуально-освітній менеджмент в умовах глобалізації (Бebик, Валерій; Мякушко, Надія)	57
2.3. Нормативно-правові засади цифровізації соціальної сфери (Салата, Назар)	68
III. СОЦІАЛЬНІ ТА БЕЗПЕКОВІ МОДЕЛІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	80
3.1. Типологічні соціокультурні особливості іранської та турецької моделей модернізації: порівняльний аналіз (Латигіна, Наталія) ...	80
3.2. Єменська і німецька соціальні моделі в умовах переходу до багатополярного світоустрою (Аулін, Олександр; Ауліна, Олена)	97
3.3. Трансформація сприйняття французьким суспільством безпекової ситуації в Європі (Шевченко, Юлія)	107
3.4. Тероризм як прояв діалектики страху і віри в людському бутті (Коломієць, Олександр)	115
3.5. Форми прояву та види тероризму в сучасних міжнародних відносинах (Черненко, Олена)	123
IV. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ	134
4.1. Ідеал соціальної захищеності як ціннісна орієнтація сучасного світового господарства (Вихованець, Зоріна)	134
4.2. Здоров'язберігаюча компетентність як основа програм соціально-психологічної реабілітації (Васюта, Олена)	141
4.3. Особливості консультування в методі транзакційного аналізу (Клименко, Юлія; Шевчук, Оксана)	149

V. СОЦІАЛЬНО-БІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ ЛЮДИНИ	157
5.1. Епідеміологічне благополуччя населення як складова національної безпеки держави (Теремецький, Владислав; Хайнацький, Євген)	157
5.2. Правове регулювання ліцензування трансплантації органів людини (Румянцев, Олексій)	164
5.3. Соціальні аспекти гендерної нерівності (Кравченко, Оксана; Войтовська, Алла)	170
VI. СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ТА РЕЛІГІЙНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА	176
6.1. Соціальна роль церкви у суспільстві: сучасний український контекст (Саган, Олександр)	176
6.2. Середовище формування молоді як соціальної спільноти (Полехіна, Вікторія)	189
6.3. Так звана анафема московської секти «російська Православна Церква» проти гетьмана України Івана Мазепи як маніпулятивний спосіб боротьби проти української державності (Бедь, Віктор)	196
VII. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	206
7.1. Соціальна робота в сучасному вимірі: проблеми та перспективи (Шاپовалова, Алла; Добровольська, Наталія)	206
7.2. Соціальна робота з людьми похилого віку (Скочко, Максим)	220
7.3. Інклюзивний туризм як інноваційна соціальна послуга в громаді (Кравченко, Оксана; Коляда, Наталія)	228
7.4. Адаптація дітей з особливими освітніми потребами у контексті інклюзивної освіти (Підвальна, Юлія)	236
VIII. СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ГРОМАДЯН В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	248
8.1. Проблеми публічного управління на деокупованих територіях (Бебик, Валерій)	248
8.2. Соціальна підтримка сімей вимушених переселенців (Бойко, Ольга)	256
8.3. Соціальні проблеми жінок-переселенок у Великій Британії (Коляда, Тетяна)	265
ПІСЛЯМОВА (Бебик, Валерій; Мякушко, Надія)	270

ПЕРЕДМОВА

Головною метою написання цієї монографії була потреба розвитку політико-правових, соціально-психологічних та інформаційно-комунікаційних аспектів теорії, методології і праксеології соціального суспільства.

Мотивація створення нашої колективної роботи була цілком зрозумілою. Сучасні науковці, насамперед, досліджують проблематику соціальної держави і соціальної політики. Але роблять це переважно в контексті практичної реалізації соціальної політики держави в умовах глобалізації, особливо не заглиблюючись у питання розвитку модерної соціальної теорії.

Певною мірою цьому є виправдання, позаяк не так просто придумати черговий лібералізм, консерватизм, соціалізм, комунізм чи фашизм з відповідними соціальними доктринами та моделями соціальної політики.

Але потреба в цьому об'єктивно визріває, що детермінує прагнення вчених придумати новий соціальний «велосипед», який виведе на новий рівень розуміння проблем соціальності суспільства та новий рівень ефективності соціальної політики держави.

У цьому контексті варто відзначити, що з точки зору заявленої проблематики, певного розвитку дістали питання формування та функціонування соціально-правової держави. Але дослідники зупиняються у своїх розвідках на рівні соціально-правової держави, чомусь забуваючи, що соціально-правова держава є ядром соціально-правового суспільства як структури більш високого організаційно-правового рівня.

Утім, ключовим у цьому контексті є поняття «соціальне суспільство», створення якого, загалом, є неможливим без створення правового суспільства. Але, і соціальне суспільство, і правове суспільство, можуть сформуватися лише на демократичних принципах, в умовах існування демократичних органів управління та демократичної політико-правової культури.

Отже, у рамках свідомого прагнення розвинути концепцію соціального суспільства в контексті його організації, безпеки і публічного управління дана монографія є спробою забезпечення кумулятивного ефекту в накопиченні сукупності соціальних ідей та соціальних технологій, які наближають нас до формування нової концепції соціального суспільства в умовах глобалізації,

інформатизації та створення нової якості соціального та інтелектуального капіталу людства.

Автори усвідомлюють, що в одній монографії важко висвітлити всі проблеми організації, безпеки та публічного управління глобального соціального суспільства, але накопичувати певні знання в цьому напрямку, які згодом переростуть у нову інтелектуальну якість, цілком реально, а головне — необхідно.

У розділі I «Соціальне суспільство і соціальна політика в сучасних умовах» розглядаються такі питання, як-от: соціальна держава і соціальне суспільство (Бебик, Валерій), соціальна політика в сучасних умовах (Сіленко, Алла), соціальні технології інформаційно-знаннєвого суспільства (Анісімович-Шевчук, Ольга).

У розділі II «Соціальне управління в умовах глобалізації» досліджуються проблеми соціокультурного і соціополітичного глобального розвитку в контексті вчень західних глобалістів (Пересипкіна, Ірина), соціального менеджменту інтелектуально-освітньої сфери (Бебик, Валерій; Мякушко, Надія), нормативно-правові засади цифровізації соціальної сфери (Салата, Назар).

У розділі III «Соціальні та безпекові моделі сучасного суспільства» аналізуються типологічні соціокультурні особливості іранської та турецької моделей модернізації (Латигіна, Наталія), єменська і німецька соціальні моделі в умовах переходу до багатопольного світоустрою (Аулін, Олександр; Ауліна, Олена), трансформація сприйняття французьким суспільством безпекової ситуації в Європі (Шевченко, Юлія), тероризм як прояв діалектики страху і віри в людському бутті (Коломієць, Олександр), форми прояву і типологія тероризму в сучасних міжнародних відносинах (Черненко, Олена).

У розділі IV «Соціально-психологічна безпека людини» досліджено проблеми ідеалу соціальної захищеності як ціннісної орієнтації сучасного світового господарства (Вихованець, Зоріна), здоров'язбеігаючої компетентності як основи програм соціально-психологічної реабілітації (Васюта, Олена), особливості консультування в методі транзакційного аналізу (Клименко, Юлія; Шевчук, Оксана).

У розділі V «Соціально-біологічний захист людини» розглядаються питання епідеміологічного благополуччя населення як складової національної безпеки держави (Теремецький, Владислав; Хайнацький, Євген), правове регулювання ліцензування трансплантації органів людини (Румянцев, Олексій), соціальні аспекти гендерної нерівності (Кравченко, Оксана; Войтовська, Алла).

У розділі VI «Соціально-філософські та релігійні аспекти формування соціального суспільства» досліджено проблеми соціальної ролі церкви в сучасному українському суспільстві (Саган, Олександр), формування молоді як соціальної спільноти (Полехіна, Вікторія), імперської маніпулятивності так званої анафемі російської православної церкви проти гетьмана України Івана Мазепи (Бедь, Віктор).

У розділі VII «Особливості соціальної роботи в сучасних умовах» аналізуються стратегічні та тактичні питання соціальної роботи в сучасному вимірі (Добровольська Наталія; Шаповалова, Алла), соціальної роботи з людьми похилого віку (Скочко, Максим), інклюзивного туризму як інноваційної соціальної послуги в громаді (Кравченко, Оксана; Коляда Наталія), **адаптації дітей** з особливими освітніми потребами в контексті інклюзивної освіти (Підвальна, Юлія).

У розділі VIII «Соціальна підтримка громадян в умовах російсько-української війни» досліджуються питання організації соціального управління на деокупованих територіях (Бебик, Валерій), проблеми соціальної підтримки сімей вимушених переселенців (Бойко, Ольга), соціальні проблеми жінок-переселенок на прикладі Великої Британії (Коляда, Тетяна).

Об'єктивно усвідомлюючи, що вказана проблематика має масштаби, які виходять за межі даної монографії, ми сподіваємося, що ця колективна праця буде сприяти не тільки розвитку теорії і практики соціального суспільства, але й створить певні інтелектуальні підвалини для соціального перезавантаження післявоєнної Української Народної Держави та інтелектуальної підготовки героїчної Української Нації до глобального інтелектуального, духовного і соціального лідерства.

*Валерій БЕБИК,
доктор політичних, кандидат психологічних наук, професор,
лауреат державної Премії імені Івана Франка
в галузі інформаційної діяльності*

*Надія МЯКУШКО,
доктор філософії з політичних наук, доцент,
лауреат Премії імені Пантелеймона Куліша*